

NOTAT

Miljø- og
Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

Dyresundhed
J.nr. 2016-14-169-01768
Ref. BRB
Den 14. november 2016

Notat om fund af den alvorlige fugleinfluenza H5N8 i flere EU-lande herunder Danmark

Problemstilling

Der er rapporteret om fund af den alvorlige fugleinfluenza H5N8 i vilde fugle i flere EU-lande herunder Danmark.

Fra en tysk avlsfjerkræbesætning er der leveret rugeæg til et dansk rugeri ved Bække i Jylland, før den tyske fjerkræbesætning blev konstateret smittet H5N8.

Der ikke konstateret udbrud af fugleinfluenza i fjerkræbesætninger i Danmark.

Baggrund

Udbredelse af den alvorlige fugleinfluenza H5N8:

Der er rapporteret om fund af den alvorlige fugleinfluenza H5N8 i vilde fugle en række lande i Mellemeuropa: Tyskland, Polen, Ungarn, Østrig, Schweiz, Kroatien, Nederlandene og Danmark.

Der er rapporteret om udbrud af den alvorlige fugleinfluenza H5N8 i flere fjerkræbesætninger i Ungarn (5 udbrud) og Tyskland (3 udbrud). Der ikke konstateret udbrud i fjerkræbesætninger i Danmark.

I Danmark er virus fundet i vilde troldænder fundet på Møn, Christiania og ved Darup ved Roskilde samt i måger og en svane ved Kalvehave og på Lindholm. Der sker løbende indlevering af døde vilde fugle til undersøgelse på DTU Veterinærinstituttet. Fødevarestyrelsen koordinerer indmeldingerne, og får Beredskabsstyrelsen til at indsamle fuglene.

Et dansk rugeri ved Bække i Sønderjylland har modtaget mindst 300.000 rugeæg fra en tysk fjerkræbesætning, før den tyske besætning blev konstateret smittet med H5N8.

Da der kan være risiko for, at smitte med fugleinfluenza kan have været i en besætning i op til 21 dage, før den kommer i udbrud, har Fødevarestyrelsen besluttet at destruere rugeæg på rugeriet, der er modtaget indenfor de seneste 21 dage fra rapporteringen af udbruddet i den tyske besætning, samt kyllinger, der netop er klækket. Det drejer sig om mindst 300.000 æg. Destruktionen af rugeæggene og nyklækkede kyllinger gennemføres af forebyggende grunde. Ejeren vil få udbetalt erstatning for de destruerede rugeæg og klækkede kyllinger.

Fakta om fugleinfluenza:

Fugleinfluenza er en smitsom virussygdom hos fugle og forekommer sporadisk over hele verden. Fugleinfluenza kan medføre en dødelighed blandt fjerkræ på op til 100 %. Kalkuner og høns er mest følsomme. Vandfugle er mere modstandsdygtige og kan derfor bære smitten uden selv at blive syge og upåagtet smitte andet fjerkræ. Sygdommen findes i den alvorlige højpatogene form, der er meget sygdomsfremkaldende hos fjerkræ, og den mindre alvorlige lavpatogene form, der er mindre sygdomsfremkaldende og sjældent giver egentlig sygdom, men som kan mutere til højpatogen form. De mest sygdomsfremkaldende fugleinfluenzavira er fundet blandt subtyperne H5 og H7, hvilket er de typer, der rutinemæssigt overvåges for i Danmark og øvrige EU-lande. Ved påvisning af disse typer i fjerkræ skal der iværksættes bekæmpelsesmæssige tiltag i henhold til EU-lovgivningen på området såsom aflivning af den smittede fjerkræbesætning. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus. Generelt påvises der udelukkende lavpatogene virus hos vilde fugle. I de tilfælde, hvor højpatogene virus er set i vilde fugle, formodes smitten oprindeligt at være overført fra smittet fjerkræ. Trækfugle, der bevæger sig over store afstande via de globale trækruter, bidrager til spredning af virus på verdensplan. Primær introduktion af virus til fjerkræhusdyrbrug sker sandsynligvis via direkte eller indirekte kontakt med vilde fugle. Fugleinfluenza er en zoonose, da smittede fugle i sjældne tilfælde kan videreføre smitten til mennesker og bl.a. også til svin. Ifølge FN er ingen mennesker blevet smittet med denne aktuelle type af fugleinfluenza.

Løsning

Der er iværksat tiltag for at begrænse smittespredning fra vilde fugle til fjerkræbesætninger.

Fødevarestyrelsen har udstedt forbud mod samlinger af fjerkræ og fugle som f.eks. udstillinger og dyrskuer. Dertil gælder de almindelige forebyggende foranstaltninger mod fugleinfluenza, bl.a. at ænder og gæs skal holdes adskilt fra hønsefugle, og at fjerkræ skal fodres indendørs eller under fast tag.

I forhold til at iværksætte yderligere tiltag som krav om indelukning af fjerkræ for at hindre spredning fra vilde fugle, har Fødevarestyrelsen henvendt sig til EU-Kommissionen i forhold til hjemmel til indelukning af fjerkræ ved fund af H5N8 i vilde fugle, da både EU-lovgivning og dansk lovgivning vedrører typen H5N1 i vilde fugle, hvilket betyder, at medlemslandene ikke har et fælles grundlag for håndtering af situationen. I Nederlandene og Schleswig Holstein har man håndteret fund og udbrud af H5N8 ved at udstede regler om, at fjerkræ skal holdes inden døre.

Selvom der ikke foreligger en beslutning fra EU endnu, arbejder Fødevarestyrelsen på at indføre regel om indelukning af fjerkræ. Et krav om indelukning af fjerkræ vil kunne have konsekvenser for f.eks. økologer og frilandsproducenter, da deres produkter eventuelt kan miste deres produktionsmæssige status.

Besætningsejere og hobbyfjerkræejere skal så vidt muligt holde deres fugle indendørs og i øvrigt følge anbefalingerne for smittebeskyttelse som at skifte fodtøj, når man går ind i stalden, så man ikke slæber sygdommen indenfor i besætningerne.

Det veterinære kriseberedskab er aktiveret centralt og regionalt. Reaktionen fra det internationale marked følges tæt.

Beredskabsstyrelsen yder assistance til indsamling af døde vilde fugle, der leveres til undersøgelse på DTU Veterinærinstituttet og i forbindelse med det praktiske arbejde i forbindelse med destruktions-

af rugeæggen på rugeriet i Bække. Hvis der er udbrud i fjerkræbesætninger, får Fødevarestyrelsen også støtte fra Beredskabsstyrelsen.

Relevante parter holdes informeret (Landbrug og Fødevarer/Det Danske Fjerkræraad, sundhedsmyndighederne, EU-Kommissionen, statskonsulenter, andre samarbejdspartnere).

Fødevarestyrelsen har udsendt en række pressemeddelelser.

Fund af H5N8 i vilde fugle i Danmark forventes ikke at få indflydelse på samhandlen i EU. Det er endnu for tidligt at estimere betydningen af fundet for tredjelandseksporten, men en række tredjelande vil erfaringsmæssigt lukke for danske varer af forsigtighedsmæssige årsager. Erhvervet oplyser, at der i 2015 blev eksporteret dansk fjerkrækød for ca. 2340 mio kr. til EU og resten af verden. Cirka 75 % af dansk fjerkrækød sælges i EU. (kilde Danmarks Statistik)